

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. 8
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

FRID JUN 9 1967

VIE NYBĖ

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN THE WORLD

81 M. 12 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1967 M. BIRŽELIO (JUNE) 9 D.

Telefonas:
APplegate 7-7257

KAINA 20 C.

VINCAS MYKOLAITIS - PUTINAS

Salomėja Narkėliūnaite

Iš Lietuvos atėjo žinia, kad, eidamas 75 metus, šiemet birželio 7 d. Kačerginėje mirė Vincas Mykolaitis-Putinas, epochinės reikšmės asmenybė, kurio vardas ir kūriniai amžiams pasiliks lietuvių kultūros istorijoje.

Vėlionio palaidoti buvo pašarvoti Vilniaus universiteto Akty salėje. Po atsišveikinimo vėlionis palaidotas Rusų kapinėse Vilniuje.

Laidotuvėmis rūpinosi specialiai Lietuvos TSR Ministrų Tarybos sudaryta komisija, pirmininkaujant Kostui Korsakui, Mykolaitis-Putinas palaidotas valstybės lėšomis. Vėlionio nekrologą, kuris buvo paskelbtas Lietuvos spaudoje, pasirašė per penkiasdešimt asmenų, kurių tarpe yra atstovų iš visų sričių -- tai mokslininkai, rašytojai, poetai, žurnalistai, teatralai, dailininkai, partijos ir visuomenės veikėjai.

Mykolaitis-Putinas vardas yra žinomas Lietuvos lyrikos, dramos, romano ir literatūros istorijoje. Mykolaitis-Putinas buvo gimęs 1893 m. sausio 6 d. Pilotiškių kaime, Marijampolės apskr. Jo gyvenimo kelias buvo glaudžiai susijęs su lietuvių tautos permainingu gyvenimu nuo XX-ojo amžiaus pradžios, nors jis pats nėra aktyviai dalyvavęs visuomeninės veiklos priešakyje ir yra dirbęs tik kultūrinėje srityje.

Mykolaitis-Putinas mokėsi Marijampolės gimnazijoje, baigė kunigų seminariją ir buvo išvėntintas kunigu, bet pastoračinio darbo nedirbo ir toliau studijavo Petrograde, o vėliau Šveicarijoje, Friburgo universitete ir tenai įgijo filosofijos daktaro laipsnį. Po to Miunchene, Vokietijoje, įsiai ruošėsi profesūrai, studijuodamas literatūros ir meno problemas.

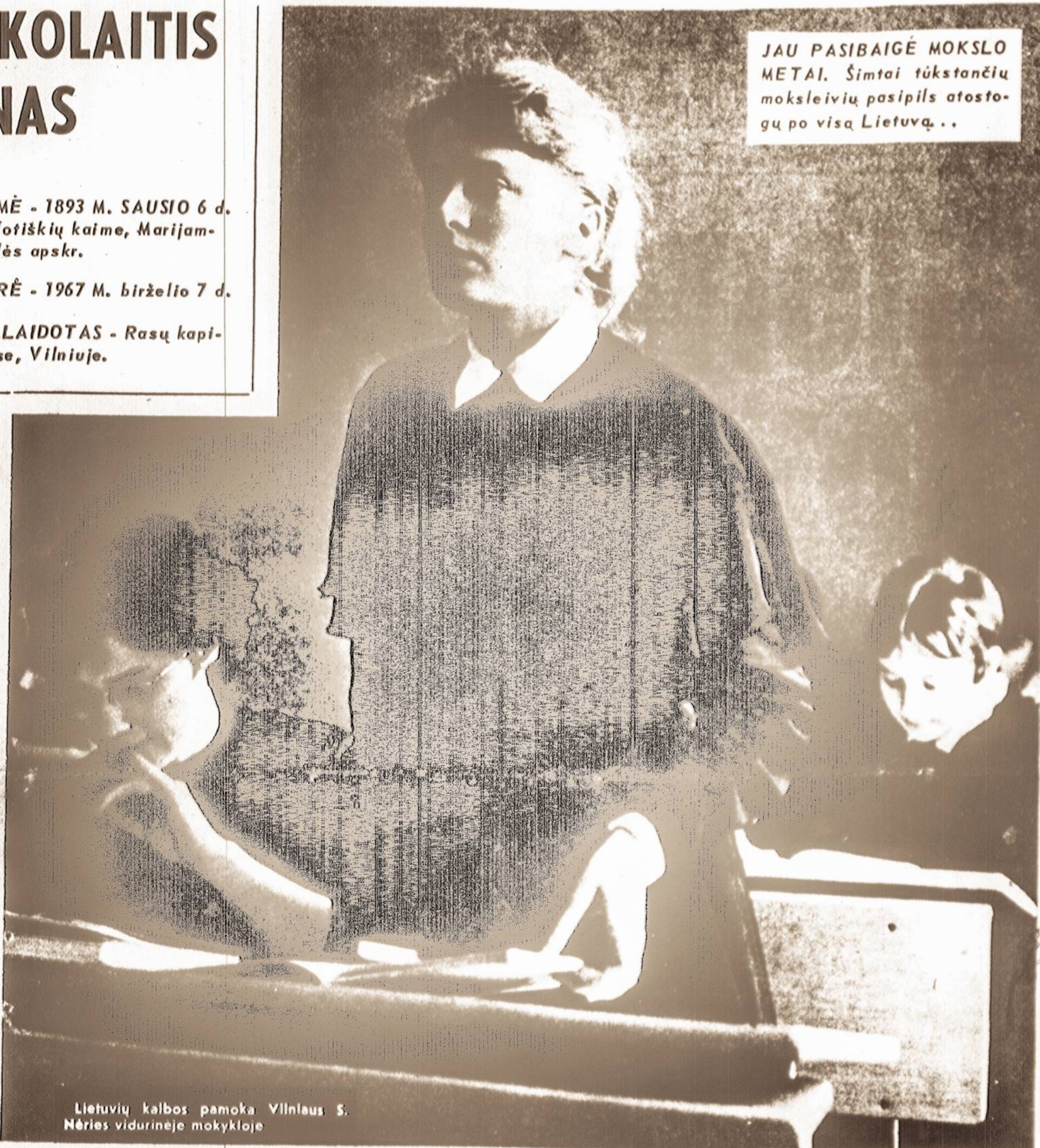
Sugrįžęs į Lietuvą, Mykolaitis-Putinas Lietuvos Universiteto teologijos-filosofijos fakultete dėstė literatūros mokslus, vėliau dėstė humanitariniame fakultete Kaune ir Vilniuje. Per pirmąjį bolševikmetį -- 1941 m. Mykolaitis-Putinas buvo išrinktas Lietuvos TSR Mokslų Akademijos tikroju nariu ir paskirtas Lietuvos literatūros instituto direktorium. Už jo nuopelnus lietuvių kultūrai jam buvo suteiktas Lietuvos TSR liaudies rašytojo vardas ir dukart jis buvo apdovanotas Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu.

Mykolaitis-Putinas, kaip rašytojas, yra žinomas ir

GIMĖ - 1893 M. SAUSIO 6 d.
Pilotiškių kaime, Marijampolės apskr.

MIRĖ - 1967 M. birželio 7 d.

PALAI DOTAS - Rusų kapinėse, Vilniuje.

Lietuvių kalbos pamoka Vilniaus S. Nėries vidurinėje mokykloje

JAU PASIBAIGĖ MOKSLO METAI. Šimtai tūkstančių moksleivių pasipils atostogų po visą Lietuvą...

užsieniuose savo romanu "Altorių šešėlyje", kuris yra išleistas vertimuose. Savo metu (1933 m.) tasai romanas buvo didžiausia literatūrinė ir visuomeninė sensacija. Jį poetas parašė (du pirmuosius tomus) būdamas keletą mėnesių atostogose Prancūzijoje. Knygoje autorius palietė ligtol neįprastą temą -- kunigo pašaukimo ir kūrybinės laisvės klausimus.

Tai buvo romanas, kuris siejosi ir su jo paties asmenine drama. Tai buvo lyg ir jo paties pasiteisinimas dėl to, kad įsiai metė kunigybę ir sukūrė šeimą su savo buvusiu studente. Už tai įsiai buvo bažnytinės vadovybės ekskomunikuotas. Visi tie įvykiai "Altorių šešėlyje" romane darė dar populiareniu skaitytojų tarpe, nežiūrint, kad literatūros kritikai jį puolė rašiniiais ir net atskromis knygomis.

Kitas garsus Mykolaitis-Putino romanas pasirodė beveik po 25 metų. Tai jo istorinis romanas "Sukilėliai", kurio pirmasis tomas atspausdintas 1957 m. Jame

vaizduojamas 1863 metų sukilimas Lietuvoje. Už jį autoriui buvo paskirta Respublikinė literatūros premija.

Šis romanas atsirado postalininio atoslūgio metu. Knyga pasirodė po to, kai 1956 m. jį serijomis atspausdino Pergalės žurnalas. V. Liobytė pagal jį parašė libretą, o J. Juzeliūnas sukūrė muziką operai, kurią Vilniaus Operos ir baleto teatras ruošėsi pastatyti 1957 m. revoliucijos sukakčiai. Tačiau opera neišvydo rampos šviesos, tuo metu vėl pradėjus reikštis sovietinei reakcijai.

Be šių pagrindinių romanų, Mykolaitis-Putinas yra parašęs romaną "Krizė", kuri ėjo atkarpa Lietuvos Aido, o 1938 m. išleista atskira knyga. 1939 m. autoriui už ją buvo paskirta Sakalo leidyklos premija.

Savo, kaip rašytojo, kelią Mykolaitis-Putinas pradėjo eilėraščiais, kurių pirmieji spaužoje pasirodė

Tęsiama 3 psl.

Mes

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Ateina birželis su Lietuvos juodųjų dienų prisiminimais, kurių didrusiai bolševikai niekad nenuplaus, nes tūkstančiai niekuo nekaltų lietuvių buvo nežmoniškai išrauti iš tėviškių ir ištremti į Sibirą. Sakome, esame katalikiška tauta, tačiau nepasirodė talentingų, jautrių rašytojų, iš širdies gelmių nuoširdžiai pasiklaususių ir išsiaiškinusių, kodėl Dievas taip leido. Žydai išgyveno dar baisesnį laikotarpį, kuriame, atrodo, apsišvietusi, pramoninga ir kultūringa vokiečių tauta išžudė 6 milijonus žydų. Žydai turį jautrių ir talentingų rašytojų, įvairių apysakų forma klaususių, kodėl Jehova taip leido savo "išrinktajai tautai". Viena naujausių apysakų yra Vienybės kaimynystėje, Williamsburgo žydijoje, rabino šeimoje išaugusio Chaimo Potoko "The Chosen". Visu hebraišku

Tęsiama 4 psl.

Lietuviai Kalifornijoje

* Los Angeles, Cal. -- Šv. Kazimiero parapijos Lietuvos dienų birželio 18 d. dalyvauja su savo kūrybos darbais šie dailininkai:

IRENA PETRAITIENĖ, baigusi Kauno Meno Mokyklą ir Romos Karališkąją Meno Akademiją. Pirmą kartą dailininkė pasirodys Los Angeles lietuviškai visuomenei su savo kūrybos darbais. Jos paroda yra laukiama su tam tikru smalsumu, nes daugeliui p. Petraitiene kaip dailininkė yra beveik nežinoma.

PETRAS LUKAS, nors ir tollmas svečias, tačiau pažįstamas iš anksčiau čia turėtų savo parodų. Tačiau ši paskutinė Luko paroda yra pavadinta "Atsisveikinimo" vardu, kadangi po to dailininkas išvyksta į savo pamėgtą Indiją. Prie šios savo parodos Lukas smarkiai ruošiasi. Šioje parodoje lankytojas ras naujų portretų, naujų paveikslų. Be to, dail. Lukas šaržuos parodos metu, galima bus užsisakyti savo portretus.

KĘSTUTIS MIKĖNAS, kuris save vadina kukliu "mėgėjo" vardu, yra tikras keramikos meistras, sukūręs daug įvairių darbų.

* Gegužės 19 d. širdies priepuoliu darbe staigiai mirė Kazys Kučinskis, tremtinys, 57 m. amžiaus, buv. Svėkšnos gimnazijos vokiečių kalbos mokytojas, nuo 1949 m. gyvenęs Los Angeles, Cal. Lietuvoje liko žmona Valerija, du sūnūs ir dukra, kuri šį pavasarį baigia medicinos mokslus. Gegužės 23 d. iš

šv. Kazimiero bažnyčios vėlonis, lydimas savo artimųjų, buvo palaidotas Kalvarijos kapuose, Los Angeles, Cal. Jo laidotuviams pasirūpino vėlonio gimnaitis prel. J. Kučingis.

* **MYKOLAS KRAFTAS**, orkestro vadovas, netoli lietuvių bažnyčios nusipirko dviejų šeimų namus. Pas Kraftą dabar svečiuojasi jo sesutė Jadvyga Grincevičienė, laikinai atvykusi iš Lietuvos aplankyti savo brolių.

* **JONAS DALBOKAS**, iki šiol gyvenęs Chicago, Ill., persikėlė gyventi į Los Angeles pas savo švogeri ir sesutę p. Černiauskus, kurie gyvena Santa Monica, Cal., Jonas džiaugiasi puikiu Kalifornijos klimatu ir gražiu Pacifiko pajūriu.

* **ALFONSAS TELYČĖNAS**, išvyko porai mėnesių į Europą atostogų.

* **DR. ELENA TUMIENĖ**, Fullerton, Cal., kolegijos profesorė pakviesta dėstyti literatūrą Immaculate Heart College, Los Angeles, Cal. vasaros kursą.

CHORO PAGERBIMAS

Gegužės 28 dieną parapijos vadovybė ir komitetas šv. Kazimiero parapijos chorui, kuris š. m. švenčia 25-rių metų jubiliejų, iškėlė choristams jaukų pobūvį, kuriame dalyvavo beveik visi choristai, buv. jo vadovai B. Starkienė ir A. Šlapelis, buv. pirmininkas K. Galūnas, Florence Korsak su mamyte, Metrikai

ir Raimondos Apeikytės tėveliai p. Apelkiai, kurie atstovavo savo dukrą, didelę choro talkininkę, dabar esančią New Yorke. Dalyvavo beveik visi parapijos komiteto nariai su savo žmonomis, kurios ir paruošė šias puikias vaišes. Svečių tarpe buvo ir dail. Algis Žaliūnas, nuoširdus parapijos talkininkas.

* **KAZYS PAŽEMĖNAS**, Lietuvos Kar. pulk. leit., dipl. ekonomistas, buv. gimnazijos mokytojas, ilgametis Baltimorės Liet. Karaliaus Mindaugo Lituanistinės mokyklos vedėjas ir mokytojas, čia Amerikoje baigęs Plano technologijos ir akustikos kursą ir įsigijęs Planinų Techniko ir Derintojo specialybę, gegužės 19 dieną laimingai pernešė sunkią vidurių operaciją Little Company of Mary ligoninėje, Torrance, Cal.

Trumpai

* Hartford, Conn., prieš kelis metus Agnietė Stankevičienė sukvietė vietos našlius ir našles ir suorganizavo draugiją, vienatvės gyvenimui padominti. Išsirinko ir v-bą: pirm. Agnė Stankevičienė, vice-pirm. Stasys Šriuba, sekr. Elzbieta Kurienė, išd. Juozas Leonaitis. Po susirinkimų moterys pavaišina pagamintais valgiais. Vėlykinės programos proga Marijona Petrauskienė paskaitė paskaitą apie vėlykinius papročius Lietuvoje. Patesnėms pramogoms sudaryta komisija: Ona Jusinas, Kotryna Degutienė. Birželio 4 d. buvo išvyka į pajūrį, kurią suruošė O. Jusnienė, K. Degutienė, K. Millerienė ir A. Ambrosas. Sekantis susirinkimas įvyks rugsėjo 3 d.

* **DANUOLĖ SADŪNAITĖ**, poetė, su vyru prof. Rapolu Sealy iš Buffalo, N. Y., birželio 18 d. išvyksta prie Padifiko. Gyvens adresu: Dept. of History, University of California, Berkeley Cal.

* **CANTON, OHIO** tarptautiniame susirinkime demonstruoti įvairūs meno kūriniai, tarp jų... lietuviškas margutis, kurį viena menininkė nupirkusi Meksikoje už \$4. Lietuviai, matę tą margutį, užtikrino, kad jis tikrai autentiškas.

* **POVILAS MANKUS**, 3459 W. 64 Pl., Chicagoje mirė sulaukęs 90 m. amžiaus. Palaidotas birž. 13 d. šv. Kazimiero kapinėse. Amerikoje gyvena 60. Bet buvo parvykęs į Lietuvą, ten pagyveno ir karui praėjus vėl grįžo 1949 m. į Ameriką.

* **K. DREVNIEKAS**, Madison, Wis., ruošia knygą "Kanklės". Apie lietuvių kankles autorius ieško medžiagos įvairiose vietovėse. Buvo Chicagoje Lietuvos Kultūros muziejuje. Žinoma, daugiausia autentiškų faktų rastų Lietuvoje.

* **KUN. JUOZAS MILIAUSKAS**, Wilkes Barre, Pa. Šv. Trejybės par. klebonas, vyskupo paskirtas klebonu emeritu, naujuoju klebonu administratorium -- kun. Juozas Akulionis.

VYSKUPAS PRANAS BRAZYS

53 m. amžiaus eidamas, birželio 9 d. Romoje Tėvų Marijonų vienuolyne mirė vyskupas Pranas Brazys. Palaidotas Campo Verano kapinėse, Romoje.

Vėlonis buvo gimęs Balsupių kaime, Marijampolės aps. 1915 m. vasario 18 d., 1935 m. baigė Marijonų gimnaziją Marijampolėje, kunigu įšventintas 1942 m. Prahoje, vėliau studijavo Vokietijoje. 1932 m. įstojo į marijonus, 1937-39 m. Kaune buvo marijonų filosofijos institute mokytoju, 1940 m. marijonų seminarijoje Varšuvoje, 1947-8 m. marijonų noviciato vedėju Romoje. Argentinoje įsteigė laikraštį Laika 1948 m. Romoje Angelicum baigė filosofijos laipsniu. Tituliniu Celos Vyskupu konsekruotas Romoje 1965 m. vasario 4 d. pipiežiaus Pauliaus VI.

Haven Realty

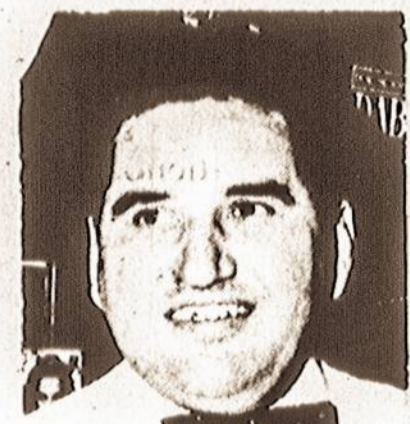
JUOZO ANDRIUŠIO APDRAUDOS ĮSTAIGA
Patarnauja perkant ir parduodant namus,
apdraudimo reikaluose, užpildant taksus.
ANDRIUŠIO TRAVEL BUREAU
Parduoda bilietus visomis susisiekimo
priemonėmis į visas pasaulio vietas.
MONEY ORDERS.

87-09 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VI 7-4477 Atdara kasdien nuo 9 v. r. iki 9 v.v.

WHITE HORSE Tavern

BARAS IR RESTORANAS
Duodami polaidotuviniai pietūs.

PRANAS BRUČAS
Savininkas
86-16 Jamaica Ave.
Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 6-9319

PRANAS BRUČAS

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW IR ADELE MAŽEIKAI
Savininkai

80-15 Jamaica Avenue, Woodhaven 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

1883 Madison Street
Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)
Telefonas EV 2-6440

SALE VESTUVĖMS
ir kitokioms pramogoms.
Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis
kainomis.

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

REPUBLIC LIQUOR STORE

JUOZAS BRUŽINSKAS
Vedėjas

322 Union Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EV 7-2089

Ray's LIQUOR STORE

JUOZAS MISIŪNAS

Įvairiausi amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 Lefferts Blvd., Richmond Hill, N. Y.

Tel. Virginia 3-3544

SU PROF. V. MYKOLAIČIU-PUTINU PRIEŠ 25 METUS - Lietuvių literatūros seminaro dalyviai su prof. Vincu Mykolaičiu-Putinu (sėdi viduryje) Vilniaus Universiteto kieme 1942 m. Kartu sėdi (dešinėje) ir kitas universiteto profesorius dr. V. Maciūnas, šiuo metu gyvenęs Philadelphijoje. Studentų tarpe (iš k. į d.): S. Narkelūnaitė (JAV), J. Lingys (tautinių šokių žinovas - Lietuvoje), Domas Velička (Chicagoje), poetas Eugenijus Matuzevičius (Vilniuje), Nomeikienė (Rochestery), Zemkalnytė (Australijoje), Aldona Jankauskaitė (Chicagoje) ir kiti, kurių jau pavardės užsitryne atmintyje.

V. Mykolaitis - Putinas

Atkelta iš 1 psl.

1911 m., o pirmasis jo eilėraščių rinkinys išėjo 1917 m. Petrograde ("Raudoni žiedai"). Vėliau išėjusių jo eilėraščių rinkinių tarpe buvo "Tarp dviejų aušrų", "Keliai ir kryžkeliai" (laimėjusi Spindulio premija), "Sveikinimo žemė". Ir "Poezija" (1956 m.) ir kt. Iš jo poemų minėtina pati pirmoji "Kunigaikštis Zvainys" (1917). Šveicarijoje parašytą dramą "Valdovo sūnūs" vėliau jis perdirbo į "Valdovą", specialiai atelintinukų reorganizacinei konferencijai (1927) Palangoje parašė misteriją "Nuvainikuotoji vaidilutė".

Mykolaitis-Putinas, ša-

lia originaliosios kūrybos, taip pat yra daug vertęs, ypač bolševikmečiu. Jisai išvertė Mickevičiaus "Konradą Valenrodą" bei daugelį geriausių Puškino, Lermontovo, Nekrasovo ir kitų eilėraščių.

Iš mokslinių darbų literatūrinėmis ir kultūros temomis žinomos yra šios jo knygos: Vydūno dramaturgija, Naujoji lietuvių literatūra, Literatūros etiudai, Pirmoji lietuviška knyga, Lietuviška tematika Adomo Mickevičiaus kūryboje, Tarybinė literatūra ir tautų draugystė, Adomas Mickevičius ir lietuvių literatūra, Studija apie K. Donelaitį ir kt.

Kaip universiteto dėstytojas, Mykolaitis-Putinas

yra daug nusipelnęs, ugdydamas naujus liuanistų kadrus. Ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje, galima plačiai sutikti jo buvusių studentų, kurie jį minį ir minės dideliu nuoširdumu, taip kaip ir tie nesuskaitomi jo dailiosios kūrybos mėgėjai.

Visa jo kūryba pastaraisiais metais Lietuvoje leidžiama atskirais tomiais ("Raštai"), kurių jau yra išėję aštuoni.

Dabar, kai lietuvių tauta stovi prie naujai supilto Mykolaičio-Putino kapo, sunku pasverti visą velionio kūrybinį palikimą, bet yra aišku, kad jo vardo neįstengs apnešti jokios laiko dulkės.

Negęstanti poezijos šviesa

J. DEGUTYTĖ

Žmogus gimsta antrą kartą, kai prieš jį iškyla didieji gyvenimo prasmės ir kelio klausimai, kai kryžkelės vėjai užima kvapą, kai jis viską ima vertinti ir pervertinti, kas po jo kojomis ir prieš jo akis. Artimieji ir net mokytojai ne visada į tuos klausimus atsako. Tada reikia pačiam ieškotis atsakymų. Taip žmogus gimsta antrą kartą, kada jis ima ieškoti savęs didžiojoje gyvenimo ir laiko tėkmėje.

Jau pradėjo gelsti sąsiuvinio lapai su išrašytais Putino eilėrašciais. Išrašyti jie gana seniai. Patys pirmieji — prieš dvidešimt metų. Taip aš ieškojau atsakymų į klausimus, kurie degė man lūpose. Aš neturėjau ko pasiklausti — ir pasinėriau į poeziją. Artimiausi man buvo Salomėja Nėris ir Putinas. Jeigu Salomėjos Nėries lyrika man buvo kaip melodinga daina, su ašarom ir su saule, kvepianti diemedžiu ir virpanči lakštingalos trelem, tai Putino kūryba man buvo pasikalbėjimas su žeme ir su dangum, pasikalbėjimas su savim, tai buvo mano dienoraštis ir mano išpažintis.

Putino poezija padėjo man pažinti gamtos ir žmogaus gyvenimą, mokė mane suprasti žemės ir žmogaus grožį, žemės ir žmogaus didybę.

Ir aš tada jau žinojau, ką turiu daryti. O juk tai labai daug. Gal būt, daugiausia, ką gali vienas žmogus duoti kitam. Aš žinojau, kad reikia tvirtų pečių ir svarių rankų ir kad likimas, koks jis bebūtų, yra vienintelis, ką žmogus turi žemėje. Ir kad tik nuo paties žmogaus priklauso, ar tas likimas bus didelis, taurus, ar smulkus ir pasigailėtinas. O kad jis gali būti labai sunkus, aš tai jau žinojau.

Jei kur stabtelėdavau prie slenkščio, aš paklausdavau tėvo, per anksti išėjusio: „Ar taip?“ O kai stabtelėdavau su pieštuku rankoj prie balto popieriaus lapo, aš paklausdavau Poeto: „Taip?..“ Ir jei kur suklysdavau, man būdavo gėda prieš Jį.

Prirašyti Putino eilėraščių sąsiuvinio lapai gelsta, bet mano kambaryje yra Jo knygos, o mano atminty neužgesa Jo poezijos šviesa. Atmintis! Iš jos niekas nieko neišplės, jos — nepamesi. Ji — tai mūsų gyvenimo dalis. Ir užgesusių žiburių vienatvė, ir saulėlydžių muzika, ir vidurnakčio aidai pilni neramumo ir lūkesčio, ir svyrūnų beržų virpėjimas... Ir žmogus — kaip skęstantis varpas, ir žmogus — kaip žvaigždė deganti ir krintanti... ir gimtosios žemės kvapas... Didelio žmogiško taurumo ir didelės gyvenimo prasmės poezija gyva atmintyje, gyva — gyvame gyvenime.

Šiandien norisi padėkoti Poetui, kad jis gyvena su mumis, kad Jis padeda mums gyventi. Ir svarbiausia tai, kad tuos mano žodžius gali daug kas pakartoti. Ir kartos rytoj. Nes tikrosios poezijos šviesa gyvenė už vidurnakčio žvaigždę — ji neužgesa.

Žmogus gimsta per visą savo gyvenimą ne vieną kartą. O Poetas gimsta kiekvieną kartą iš naujo — kiekviename žmoguje, į kurį Jis įeina.

AUTOBIOGRAFIJOS VIETOJE

V. Mykolaitis-Putinas

Mano gimtasis Pilotiškių kaimas yra šiauriniame-rytiniame Gudelių parapijos pakraštyje, netoli nuo Marijampolės — Prienų vieškelio. Nedidelė giraitė pietuose skiria mus nuo dzukiškiosios parapijos dalies, pasidavusios link Balbieriškio.

Mano gimtinė ir jos apylinkės ypatingu gamtos grožiu nepasižymi. Nei upės, nei ežero. Kalneliai, balos, alksnynai, beržynčiai ir vieniši medžiai pakelese, ukų sodeliai įvairina vaizdą. Nuo aukščiausio mano tėviškės kalnelio, Krušakalnio, vaizdas prasiplečia. Vakaruose, Marijampolės link, tęsiasi pusėtinais derlingi kaimų ir dvarų laukai. Vienintelė įdomybe vakaruose, slėnoje vietoje prigludęs Sakališkių piliakalnis — simetriškas, dviem kuprom, gražiai žole apaugęs kauburyš. Priejus arčiau, jis padidėja, paaukšteja, ir ne taip jau lengva į jį įkopti. Į Sakališkių piliakalnį mes vosdavome pasivaikštinėdami jaunesnius svečius.

Šiaurėje — samanotos pelkės, apaugusios krūmokšniais, menkomis eglaitėmis, pušėmis, berželiais. Ten moterys eidavo rinkti mėlynių, gučių, spjelgėnų, bruknių ir vis baimindavosi, kad neįkirstų gyvate. Šitas pelkės pas mus vadindavo palaitėmis, skirdami nuo didžiųjų paly, kurios driekiasi prie Amalviškių ežero, motinos tėviškėje.

Už palaičių, šiaurės vakaruose, žvilgsnis užkliudavo už aukšto, smailo Igliaukos bažnyčios bokšto, susprogdinto pirmojo pasaulinio karo pradžioje. Į dešinę, šiaurėje, anapus palaičių, eina aukštos vietos. Vasarą, vakarais, saule leidžiantis, ten, už kokios 15 kilometrų, spindėdavo Silavoto bažnyčios bokštai.

Šiaurės rytuose, pro Naująją Ulą ir Vartus, pakrašty, mclnuoja Prienų šilas, mano jaunystės metais buvę didelis ir paslaptingas. Siurpus slėpinantis baimės jausmas kildavo krūtinėje, įvažiavus į jo šnypščiantį po ratais smelį, stumiantis pro aukštą, ištėkines, kaip žvakes laibas, geltonas pušis, viršuje susiglaudusias žaliais, garbanotais vainikais. Prienų šile gali tau pastoti kelių vagis, plėšikas, galvažudys ar šiaip negeras žmogus. Jei važiuosi atlaidų ar jomarko dieną, tai saugėkis girtų bernų ir mušeikų. Vienur kitur, pastatytas pakelėje kryžius primena apie įvykusią toje vietoje nelaimę, žuvusį žmogų. Kai išvažiuodavome iš Prienų šilo, visi lengvai atsikvėpdavome.

Nuo mano tėviškės kreipiant žvilgsnį į rytus ir pietryčius, miškai arteja. Tai jau Balbieriškio girnos su lapuočiais, eglėmis ir gausiais lazdynais. Čia eidavome riešutauti, grybauti, uogauti. Didelė miško dalis priklausė Ivoniškio dvarui, iš kurio už servitutus mūsų kaimo kiekvienas ukininkas gavo ligi 10 margų miško sklypą. Mano tėvas prie jų prisipirko dar 6 margus. Čia buvo ganiavos, malkų atsarga, paskui, miškui praretėjus, pievos ir dirbamos žemės gabalas. Atostogų metu tas miškas suteikdavo man nemaža malonumo, o kartais ir vargo. Dienovidžio kaitroje reikdavo iš miško parjodinti arklius. Susimauni pavadžiais ketvertą, ant kraštutinio sėdi. Arklius puola sparvos, jie gyliuoja, blaškosi, kraštutiniai įsibėgėję užlekia į priekį, susipainioja. Ne, jau geriau turėti reikalą su karvėmis ir avimis.

Šie atsiminimai kyla iš 13—16-tų mano amžiaus metų. Gimiau Pilotiškių kaime 1893 m. pagal metrikus sausio 13 d., o iš tiesų sausio 6 d., per Tris karalius. Neaprašinėsiu čia smulkiau nei savo ankstyvosios jaunystės, nei mokslo metų, nei tolimesnio gyvenimo eigos. Tai būtų platesnių atsiminimų uždavinys. Gal kada, bekaršdamas, tokius atsiminimus ir parašysiu, nors ir nemėgstu savo biografijos. Šio leidinio reikalui noriu vien pažymėti keletą momentų, kurie siejasi su mano sąmonėjimu, brendimu ir literatūrinio darbo pradžia. Tačiau nenorėčiau, kad skaitytojas laikytų tai kažkokiais nepajudinamais mano kūrybos pagrindais. Be tų, kuriuos čia suminėsiu, buvo ir kitokių veiksmų, formavusių mano pažiūras, tematiką, stilių. Aš pats daug ko nežinau ir daug ko neatsimenu. Tai, ką aprašysiu, bus vien kaip ir kokie maži šviesos taškeliai, lig šiol neišblėšę mano sąmonėje.

Su lietuvių poezija pirmiausia supažindino mane daina, muzika. Nuo pirmosios gimnazijos klasės buvau uolus choristas. Be gimnazijos choro, dalyvavau Marijampolės lietuvių chore. Iš chorvedžių, dirigentų, geriausiai atsime nu Tomą Žičkauską-Linkį, aušrininką. Buvo jis neaukšto ūgio, sausas, žilas senukas, visados gyvas, judrus. Mokė jis mus, smuiku išvedžiodamas melodijas, ir chorui dirigavo, vienoje rankoje laikydamas.

Tęsiama 6 psl.

VIENYBĖ

The oldest Lithuanian newspaper in the world was established by Juozas J. Paukštys in 1886. It is published bi-weekly by Valerie Tysliava and Juozas N. Tysliava at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. Telephone Applegate 7-7257. Editor: Salomeja Narkelionaitė, Managing Editor: Valerie Tysliava; Senior Editor: Vytautas Sirvydas, English Editor: Demie Jonaitis; Associate Editors: Edvardas Sulaitis and Jonas Valaitis. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts are subject to editing.

Mes

Atkelta iš 1 psl.

stropumu tėvo rabinu auklėtas sūnus nenori sutikti, kad čia pasireiškė paslaptinga Viešpaties valia, norėjusi leisti išžudyti žydus Europoje. Sako: "Išžudyta šeši milijonai mano tautiečių. Baisu net pagalvoti! Bet tai prasminga tik tada pasidarys, kai mes patys suteiksime prasmę. Dievo pasiaiškino čia nesulauksime, todėl ant mūsų gula baisi atsakomybė. Turime atkurti visas prarastas vertybes. Šiuo metu mums ypač būtini mokytojai ir rabinai mūsų žmonėms kelius rodyti".

Vietoje dėl lėšų stokos sustojusio eiti Journal of Central European Affairs tas pats Colorado universitetas ėmė leisti East European Quarterly, nes Rytų ir Vakarų mokslo vyrams, sako, atsirado progų kalbėtis Rytų ir Vidurio Europos istorijos bei visuomenės mokslų klausimais. Pirmame numeryje dviejų vakariečių, dviejų rytiečių straipsniai. Kansas u-to prof. Anna Cienciala nušviečia istorines sąlygas Pilsudskio "pasibučiavimo" su Hitleriu 1934 metais, užbėgusiu už akių 1939 metų Stalino tolygiam pasibučiavimui. Abiem atvejais buvo įvelta ir Lietuva. Iškelia pagrindinį lenkų tautos galvostūkį, kuris įdomus ir lietuviams, latviams bei estams, būtent, kaip politiška ir kultūriniai gyventi tarpe visokeriopo spaudimo iš gausesnių bei stipresnių kaimynų, vokiečių ir didrusių. Šiuo pasaulinės istorijos momentu lenkai yra Maskvos "mėnulis", lietuviai, latviai ir estai — kolonijos.

Tačiau ir trumpu tarp dviejų pasaulinių karų nepriklausomybės laikotarpiu šios tautos negalėjo laisvai nepriklausomai pagyventi. Pilsudskio-Hitlerio diplomatinis susitarimas buvo bergždžia pastanga apraminti vieną vilką, kaip 1932 metų nepuolimo sutartis su Maskva buvo bergždžias siekimas apraminti kitą. Vilką neapramino nei tolygios Pabaltijo kraštų sutartys su grobikaujančiais kaimynais. Po I Pas. karo lenkus labai stipriai ramstė Prancūzija, siekusi juos panaudoti drausti vokiečius iš rytų, kad tie vėl ant kojų neatsistotų ginkluotis. Lenkai gavo išėjimą į Baltijos jūrą pro vokišką "koridorį", kuris tapo "amžina" rakštimi vokiečiams, kaip dabar sušaldymas į Rytų ir Vakarų Vokietijas. Anglai nuo pat pradžių manė, toks koridorius yra politinė nesąmonė, negalinti amžinai išgyventi, todėl Prancūzų čia nerėmė. Pagaliau ir patys Prancūzai ėmė atvėsti Lenkiją rėmime, ir ši pasijuto paliekama viena. Tokiose sąlygose Pilsudskis ir pabandė susitarti su Hitleriu, kuris tada dar nebuvo pilnai apsiginklavęs ir bijojo, kad iškarščiavę lenkai Vokietijos nepultų.

Diplomatams tada besiaiškinant, buvo paliesti ir Pabaltijo kraštai. Maskva baiminosi, kad vokiečiai lenkams už koridorių mainais nepasiūlytų šių kraštų arba net Ukrainos. Tuometinis Izviesčių redaktorius Radekas vienam vokiečių žurnalistui ir pasakojo: "versailles sutartis — negyva raidė. Nori ne draugiškumo su Vokietija. Tarp-tautiniu susitarimu užtikrinkime Pabaltijo kraštams neutralitetą. Čia puiki proga mums kooperuoti su Vokietija". Vokietis istorikas George von Rauch savo "A History of Soviet Russia"

Girnakalis

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

TIES BAIŠIUOJU BIRŽELIU

I. ... vienai nuvargęs žydas perėjęs per visus mirties lagerius ir neišrūkęs pro krematorijaus kamina, rūsyje į kampą nusigręžęs, gaudžiai barakatinavo, nes manė, kad per stebuklą tik vienas žydas pasauly išlikęs, ir apraudojo savo tautos likimą... Tada mudu išsikalbėjome apie Maimonido filosofiją, kad žmogus ne už savo kaltę, bet už visą tautą ir jos istoriją kenčia... -- Būk malonus, rebe Gaonai, juk tu esi išminties bokštas, pasakyki: ar tai gali būti tetsybė?

Tai ištrauka iš Kazlo Borutos eilėraščio. To Borutos, kuris grįžo iš Sibiro, iš jo gyvenime jau paskutiniosios trėmimų ir kalėjimų stacijų.

Už ką kenčia ne atskiras žmogus, bet ištisos tautos? Kas kaltas už masių kančias? Pinaisi klausimai, susiranda atsakymai. Atskirų žmonių kančiomis kenčia tauta.

II.

Su antruoju pasauliniu karu prasidėjusi nauja lietuvių tautos kančių litanija šurpiai ilga ir gal negreit pasibaigs. Visos mūsų tautos turtas ir visos tautos kelias buvo nepriklausoma valstybė. Tie metai pasibaigė. Už juos tauta sumokėjo priklimtais kalėjimais ir Sibiro tremtiniais. Betgi už rusiškuosius enkavedistus nėra mažiau verti prakeikimo ir tie, kurių įskundimais ir žudymo veiksmais pradedo nacų siautėjimas. Prasdėjo su skulptoriaus Grybo, poeto Montvilos ir kitų kilnių tautos vaikų sunaikinimu, o toliau sunaikino šimtus tūkstančių Lietuvos gyventojų.

Baisi mūsų istorija su į Vakarus nusidriekusiems pabėgėlių būriais su į Rytų vergiją vežamais tremtinių ešalonais, su vėlesniais įvykiais, kuriuos galėtume vadinti ne tai pilietiniu karu, ne tai parti-

zanų siautėjimu, ne tai neprasmingu žudymusi.

III.

Baisusis birželis yra lyg iškeltas nuožmus likimo rimbas, kuris ne tik primena baisią praeitį, bet įpareigoja ir ateičiai: mūsų tiek maža beliko. Už tai turime branginti kiekvieną gyvą lietuvišką sielą. Jokia ideologinė kaina nėra didelė, jei ją reikia mokėti už visos tautos narių vieningumą ir ryžtą gyventi, lietuviais išlikti.

LIETUVIAI KITŲ JAV TAUTŲ TARPE

Čia patiekiu ištrauką iš GOP Nationalities Reporter (1964 Nr. 6) apie JAV tautybes skaičius (tūkstančiais):

vokiečių	5500
italų	5500
žydų	5500
meksikiečių	4300
lenkų	3500
airių	2500
USSR (rusų?)	2250
slovakų	1200
švedų	1200
austrų	1100
portorikiečių	950
norvegų	900
vengrų	850
graikų	750
lietuvių	750
slavėnų	700
ukrainiečių	700
čekų	650
prancūzų	500
japonų	475
armenų	450
karpatų-rusinių	440
olandų	400
danų	400
kroatų	350
portugalų	350
rumunų	250
kinų	250
suomų	220
serbų	115
latvių	55, ir t.t.

Tęsiama 5 psl.

Vienybės reikalais

Jonas Valaitis

Davęs Jungtinių Valstybių finansams tvarkyti pagrindą Benjamin Franklin išsireiškė, kad skolininkui pats maloniausias jausmas yra žinoti, kaip jis įvertinamas. Esą: "Jei skolintojas 5 val. ryto ar 9 val. vakarogirdės skolininką, mušantį kūju į priekalą, tokiam skolininkui kreditą galima pratęsti dar 6 mėnesiams. Bet, jei skolintojas pamatys skolininką darbo metu prie bili-

jardo stalo ar girdės jo pakeltą balsą iš karčiamos, tokiam priminimas skolai gražinti bus pasiūstas šiandien pat..."

Taip, kreditas, kreditoriui geras pasitikėjimas yra niekaip kitaip neįgyjamas turtas, kaip laiku apsimokėjimas skolos. Sakoma, kad skolintojai turi geresnę atmintį, negu skolingieji... Mat, jie priversti tokią atmintį turėti, kadangi jiems tai primena taip pat skolinintojai...

Daugelyje biznų kredito

sako, kad Stalinas šitokią garantiją sudaryti siūlė, be vokiečių, ir lenkams, turbūt, norėdamas sutrukdyti per artimai susitarti. Vokiečiams, turbūt, siūlė, norėdamas pasisavinti Pabaltijo kraštus, jei kiltų koridorių mainų klausimas. Pilsudskio pasibučiavimą su Hitleriu Stalinas vertinęs kaip Vokietijos sluoksnių laimėjimą, siekusį išplitimo į Rytus, į Pabaltijo kraštus ir Ukrainą.

Dabar žinome, kad abu diplomatiniai pasibučiavimai buvo laikinės vertės. Turbūt, laikinė yra ir dabartinė Lenkijos bei Pabaltijo kraštų būklė. Vokiečiai vėl stiprėja, lenkai iš lėto laisvinasi, o kas iš tikrųjų Pabaltijo kraštuose dedasi, nežinome, nes mūsų spauda žiūri ten užrištomis akimis ir kala skyles šveicariškuose sūriuose. Istorija gi žygiuoja sau tolyn ir, kaip poetas Marcinkevičius posmuoja:

Istorija mums atlygins:

Jinai su savim pasiims ir mus.

visai nėra. Pav., alkoholinius gėrimus naudotojams detalėje prekyboje net įstatymais draudžiama parduoti į kreditą. Tai biznis, kuriame pinigai turi būti čia pat duodamas mainais už prekę.

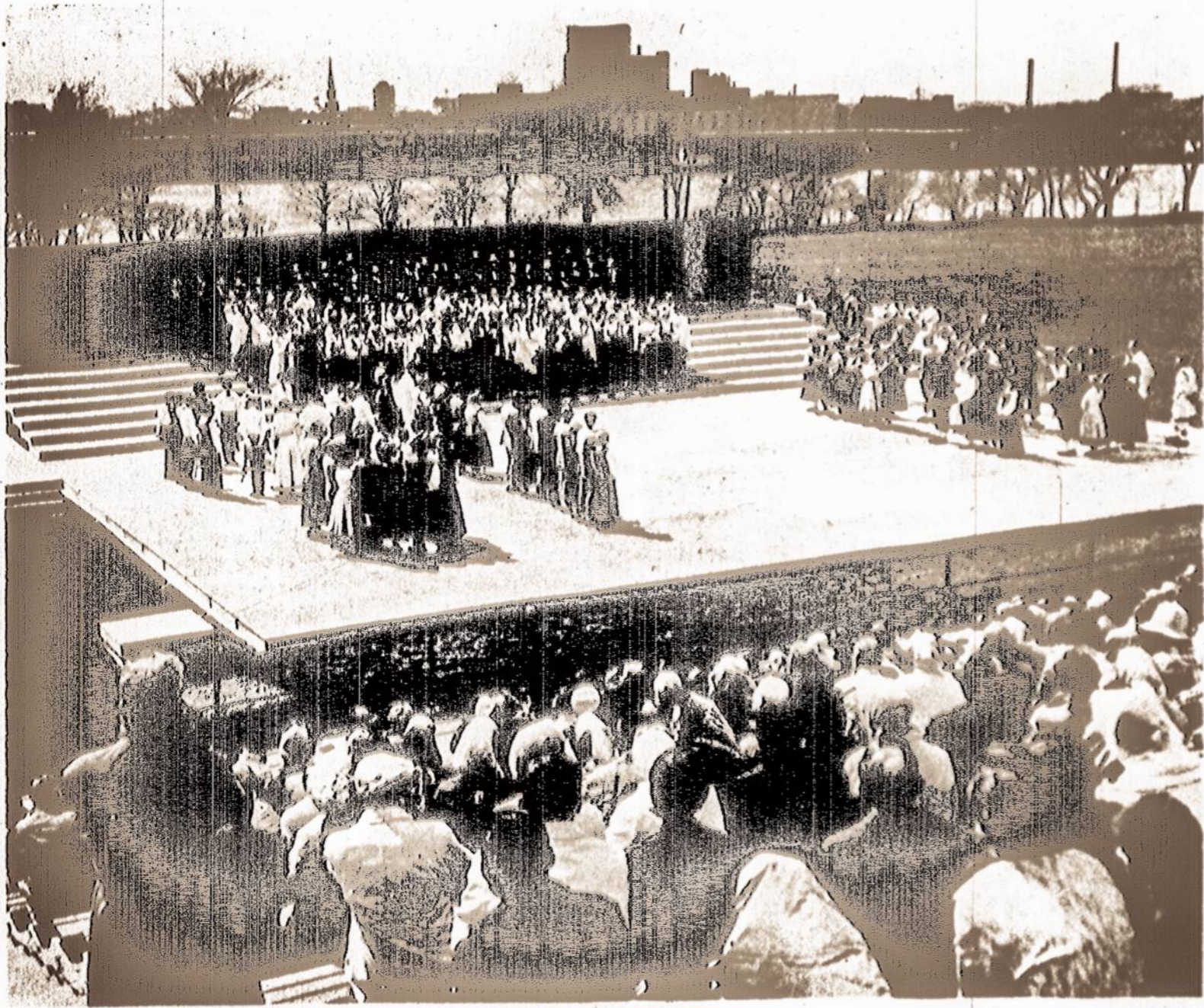
Visiškai skirtingai yra su mūsų spauda. Ji savo skaitytėjams tiek suteikia pasitikėjimo, kad tas kreditas pralenkia net Amerikos finansinės santvarkos įsteigėjų skolininkams teikiama privilegija! Lietuvis užsisakęs laikraštį, ne visada skuba už jį atsilyginti. Kai kurie jiems suteiktą pasitikėjimą ir visai pamiršta. Bet yra ir kraštutinių atvejų.

Štai anądien į Vienybės administraciją ateina veteranas spaudos rėmėjas iš Central Brooklyn, Vienybę per visą amžių skaitęs 84 m. amžiaus jaunuolis, ir sako:

"Atėjau užsimokėti Vienybės prenumeratą ir dar, kaip visada, atnešiau auką. Taip esu per metų metus įpratęs. Šiandien gražus pavasario oras, atvykau atsisėsti. Nebuvo lengva į jūsų kalną kopti, bet kol dar pajėgiu... vaikščioti sveika, man dar tik 84 metai..."

Panašius skaitytojų vienybių šeimose yra daug. Bet ne per daug! Jų dėka Vienybė per metų metus ėjo. Bet kad ji galėtų skaitytuos laikui ir dabar pasiekti, Vienybę turi laikui pasiekti ir jų prenumerata, auka arba parama.

Veteranai skaitytojai sako, kad Vienybė yra laisvosios spaudos simbolis.

KANADOS LATVIŲ DIENA pasaulinėje expo 67 Montrealyje, gegužės 20 ir 21 dienomis, prie didžiosios St. Lawrence upės salų. Latvijos diena praeitą mėnesį jau įvyko Sovietų paviljone, dalyvaujant artistams iš dabartinės Latvijos. Panašiai bus ir su lietuviais. Kanados lietuviai Lietuvių Dienas organizuoja rugsėjo mėn. pradžioje. Lietuvių dienos Sovietų paviljone vyks nuo birželio 20 iki 23. Programose dalyvaus solistai ir ansambliai iš Lietuvos.

Iš kairės ir iš dešinės

Atkelta iš 4 psl.

Tautinės mažumos JAV platuose pasiskirstusios nelygiai (tikstančiais): New Yorke -- 9454 (jų tarpe daugiau kaip ketvirtadalis žydų), California -- 4565 (jų tarpe beveik trečdalis meksikiečių), Illinois -- 3523 (čia įeina pats didžiausias JAV lietuvių junginys -- 200), Pennsylvania -- 3898 (beveik pusė iš jų žydai, lenkai, italai), New Jersey -- 2899 (didžiumą jų sudaro žydai, lenkai, italai), Ohio 2103, Mass. -- 1971, Michigan -- 1872 ir t. t. Daugumoje valstijų mažumų skaičiai nežymūs.

Iš šios statistikos reikia mums darytis išvadą, nes ir kitataučiai iš jų išvadas darosi. Lietuvių įtaka į JAV gyvenimą tegali būti labai ribota. Savo pastangų sutartinumu, organizuotumu ir pn. galėtume savo įtaką padidinti net keleriojai, bet vis tiek liktume nežymūs. Pasireikšti reikia tokiais būdais, kur nelemia skaičiai. Savo "masiniais žygiais" negalime būti reikšmingi, nes neturime masių.

LIETUVYBĖS IŠLAIKYMO ČEMPIONAI

-- Kas ilgiau išlaikys lietuviybę?
Atsako Rojus Mizara (Laisvė, š. m. Nr. 38):

-- Amerikoje lietuviybę ilgiausiai išlaikys tie žmonės, kurie glaudžiausiai susiję su savo gimtuoju kraštu, su Tarybų Lietuva.

Ir taip, ir ne. R. Mizara dalinai teisingas, dalinai klysta. Būk tu, žmogau, su savo gimtuoju kraštu ir glaudžiausiai susijęs, bet jei jau prigryvenai savo amžiaus saulėleidį, tai lietuviybės ilgai nelaikysi. Joki iškilmingi pasiryžimai čia nepadės.

Mūsų laimei, reikalas yra pataisomas. Mūsų jau nebus, o liks mūsų vaikai, liks mūsų vaikų vaikai ir t. t. Lietuviybės išlaikytojai tik per naująsias kartas gali silekti lietuviybės išlaikytojo čempionato. Lietuviybės išlikimo raktas yra jaunoji karta ir niekas kitas. Rojus Mizara visiškai teisingas kalbėdamas apie ryšį su tėvyne Lietuva: be ryšio su Lietuva nėra jokių vilčių, kad dabartinės išelvisijos įpėdiniai rūpintųsi lietuviybės išlaikymu.

Lietuvių tautos ateičiai vienodai nevertingi ir kas įsijungė į kitataučių bendruomenes, ir kas nusigrėžė nuo tautos kamieno, ir kas pats ar jo vaikai apsikrovė mišriomis nesulietuvėjančiomis šeimomis. Didžiosios tautinės nuodėmės neatperkamos jokiais patriotizmo šūkavimais.

Rojau Mizara, ar Jūsų bendraminčių lietuviybė jaunojoje kartoje žada ilgiau išlikti kad ir už pvz. su lenkais nuėjusių kai kurių tautininkų lietuviybė?

ANEI FUGŲ, ANEI SONATŲ ...

Chicagoje lietuviai "pagerino" Čiurlionį. Poetas Kazys Bradūnas parašė rinkinį eilėraščių, kuriame davė du vardus: pirmąjį -- "Sonatos ir fugos", antrąjį -- "Susitikimai su Čiurlioniu". Dailininkas Vytautas O. Virkau rinkinį papuošė Čiurlionio paveikslais. Išleistas liuksusinis leidinys, už kurį prašo (ir gauna) penkių dolerių.

Dailininko Virkau iliustravimo būdas toks. Reikia prisirinkti Čiurlionio paveikslų reprodukcijų. Tinka iškarpos iš laikraščių. Spaudos kokybė nesvarbu: išblukusi reprodukcija dar geriau. Paskui reikia žirkliėmis tas reprodukcijas sukarpyti kaspinais. Jei nėra laiko, galima karpymą pavesti kažkam vaikams, nes kuo keisčiau bus sukarpyta, tuo geriau. Paskui karpinius reikia suklijuoti ant popieriaus, kad išeitų kažkas panašiu į vandenyje pažlugusias žoles, į padžiautus kaklaraiščius ir pn. Tuo liuksusinio leidinio modernus iliustravimas ir baigiamas. Pirk, žmogau, ir gėrėkis!

Knygą pirkau, gėrėjau ir ... spaudžiausiai.

Iš eilėraščių atrodo, kad Kazys Bradūnas su Čiurlioniu nei susitiko, nei buvo pažįstami. K. Bradūnas į nepažįstamą Čiurlionį kreipiasi:

-- Tu garbini ugnį,
Senųjų aisčių papročių,
Aš tik žariją pučiu...

Taigi, jis pučia žariją, o mums į akis dulka pelenai, į nosį -- dūmai.

Kaip Čiurlionio paveiksai, taip ir K. Bradūno eilėraščiai turi muzikinius pavadinimus: allegro, andante, scherzo ir t. t. Iš paveikslų Čiurlionis sudarė sonatas ir fugas, o Bradūnas -- iš eilėraščių. Klausimas: ar sonatos ir fugos gali būti piešiamos paveiksluose ir eiluojuose eilėraščiuose? Čiurlionio paveiksluose tam tikra formų bei nuotakų atitiktmena aiškiai jaučiama. K. Bradūno žinios apie muzikines formas labai ribotos, "Sonatų ir fugų" rinkiniui tų žinių, toli gražu, nepakako.

Beje, knygoje eiluojo teksto nėra net nei trijų šimtų eilučių. Iš tų adatų prisikaldyta net 64 psl. didelio formato vežimas. Gi Čiurlionis, kiek žinome, dažnai net dažams pritrūkdavo pinigų. Piltų kailių tiems, kur taip išlaidžiai dalko medžiagas ir leidžia pinigų.

STEBĖTOJO PASTABOS

Lietuviai gausiau, negu per 15 metų penklais atvejais balsavo į Liet. Bendruomenės Tarybą, tačiau, po senovei, "senieji" nei dalyvavo, nei balsavo. Pirm. V. Volertas syki pareiškė: "Per 3 metus bandyta Bendruomenę įgyvendinti Amerikoje gimusių ir augusių tarpe (ypač Pennsylvaniaj), bet pastangos liko be vaisių, nes nesurasta talkininkų". Kandidatų sąrašai vėl pabrėžė senųjų nebuvimą. Bendruomenė po senovei neapima gausaus Amerikos lietuvių sluoksnio, ir tėra "naujųjų" organizacija. Ir tai -- "senųjų naujųjų", nes A. Zaparackas sprendžia: "Gaila, jaunimo, lyginant su vyresniais, yra per mažai".

Kritiškos, gyvos minties marininimas, kurį kai kurie siekia Amerikos lietuvių gyvenime ir spaudoje įgyvendinti jau juntamai slopina lietuvišką gyvenimą kolonijose. Dr. A. Butkus Clevelande pasigenda "kultūringo ir aktualaus dialogo", kuris padėtų tinkamai spręsti vietos lietuviško gyvenimo galvosūkius. Apie spaudą A. Zaparackas sprendžia: "Didžiausia kliūtis yra, kad visa spauda vyresniųjų rankose, nes jaunimas nepajėgus, dėl silpno kalbos žinojimo. Be to, jaunimo raštai arba ignoruojami, arba visai nededami į laikraščius".

Columbia universitete, Rytų ir Centro Europos Institute įvyko pirmas Amerikos Lenkų Mokslo ir meno draugijos suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 600 akademikų, iš 84 universitetų ar mokslo įstaigų. Per 3 dienas pateikta apie 140 paskaitų. Jų tarpe prof. Alfred Sennas skaitė "Polish Help for Lithuanian Lexicography". Iš temų, įdomių lietuviui, buvo Jasinskio apie lenkų seminariją Orchard Lake, Mich., kurioje mokėsi visa eilė lietuvių kunigų. Zaboracko apie "lechitų"

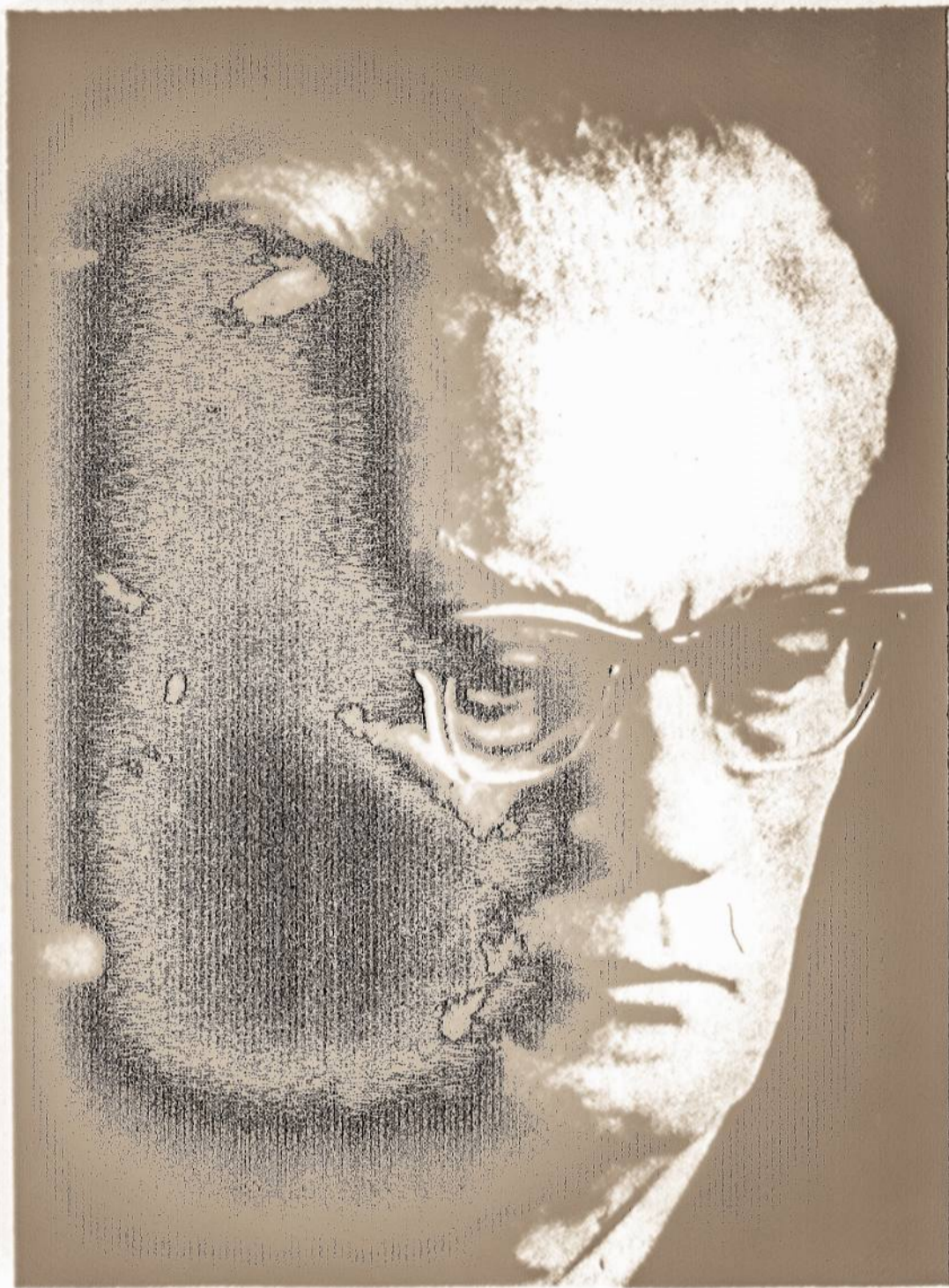
valstybę, iš kurios išsivystė pirmoji Lenkija, ir kito Zaboracko apie persikilnojimą įvairių tautų Rytų Europoje. Lozinskis nušvietė slavų archeologijos pateikimus istorijai, o Jadvyga Daniec nušvietė garsias žalvario duris Gniezno katedroje, kur išmušta dešimts pavaizdavimų gyvenimo Adalberto, žuvusio misijoje apkrikštijant senovės prūsus.

Daugelis mūsų istorijos temų tebelaukia bešališko mokslinio, akademinio nušvietimo. Pavyzdžiui, dar neturime rimto 1926 metų perversmo pasvėrimo. Lenkai čia laimingesni: Columbia universiteto leidykla išleido Jozeph Rotschildo "Pilsudski's Coup d'Etat" (435 psl.), kur nušviečiama šio "lietuvių" perversmo priežastys ir poveikis šio šimtmečio Lenkijos istorijai. Yra knygoje ir "lietuviškų" momentų Lietuvos-Lenkijos santykiais.

Australijoje išėjo The Foreign Language Press in Australia, 1848-1964, parašyta Miriam Gilson ir Jerzy Zubrycki. Pirmas ne anglų kalba laikraštis buvęs vokiečių Die Deutsche Post, pasirodęs 1848 m. Nežinome, kas rašoma apie lietuvių spaudą, bet autorių bendra išvada yra, kad kitatautiška spauda padėjusi ateiviams krašte prigyti. Panašų vaidmenį, kaip žinoma, vaidino ir kitatautiška spauda Amerikoje -- ji daugelį ateivių išauklėjo gerais Amerikos piliečiais, skatindama nepamiršti ir savo tautybės. Iš Maziliausko raštų Europos Lietuvoje, tačiau, ryšku, kad Australijos platybė ir įvairybė per 18 metų nepaveikusi rašytojo Pulgio Andriušio -- jis sakosi vis svetimas Australijai. Kaip žinoma, Amerika nepaveikė ir poeto Juozo Tysliavos pasidaryti piliečiu: jis mirė būdamas Lietuvos pilietis.

JURGIS BRĖDIKIS, žymus medicinos daktaras, kuris atvyksta mokslo reikalais į JAV.

VINCAS MYKOLAITIS-PUTINAS

Atkalta iš 3 psl.

mas smuiką, o kitoje smičių. Jei daina gerai pavykda-vo, padėjęs smičių, su pasitenkinimu bučiuodavo pirštus ir mums visiems, choristams, per erdvę siųsdavo oro bučkį.

Taigi atsimenu kaip šiandien šitame chore išmoktas dainas: „Esmi sau žmogelis“, „Jau pavasaris ateina“, „Miškas užia“, „Loja šunes“, „Lietuva, tėvyne mūsų“. Su dideliu atsidėjimu buvo mokoma „Miškas užia“. Pavaizduoti miško užimui dirigentas versdavo chorą tęsti tą „ū“ crescendo ligi netekdavome kvapą. Oro bučkį dažniausiai siųsdavo po „Lietuva, tėvyne mūsų“.

Be šių dainų, buvo paplitusios dar „Op, op, kas ten, Nemunėli“, „Kaipgi gražus, gražus žolynų darželis“, „Kinkyk žirgus“, „Lietuva brangi“, „Už Raseinių ant Dubysos“, „Kur bėga Šešupė“, „Užtraukim naują giesmę, broliai“. Tokių dainų aš turėjau nusirašęs visą storą sąsiuvinį. Galimas daiktas, kad jų, o ypač „Miškas užia“, paveiktas ir aš pabandžiau rašyti. Atsimenu bene antroje ar trečioje klasėje parašęs du „kūrinius“: eilėraščių apie Lietuvos girias ir alegorinį vaizdelį apie Nemuną. Daugiau gimnazijoje būdamas nieko neparašiau, nes visą atliekamą laiką užimdavo kita tų laikų mano aistra — paišyba ir piaustymas „lóbziku“ iš lentučių. Dar antroje klasėje nupaišiau paplitusio anuomet Gedimino paveikslo kopiją. Klasėje ji sukėlė tikrą sensaciją. Apžiūrinėjo mano darbą P. Krfaučiušas, M. Gustaitis ir kiti tos dienos mokytojai. Kriauciūnas su Gustaičiu labai gyrė, kiti taip sau. Nežinau, kuris pastebėjo, kad vienas Gedimino ūsas atrodo kaip ir raištas, o kitas banguotas. Tas paveikslas, pažymėtas 1907 m. data, ligi pat antrojo karo garbingai kabojo po stiklu mano tėviškės seklyčioje.

Apie lietuvių literatūrą gimnazijoje mes, žinoma, nieko negirdėjome. Lietuvių kalbos šiek tiek mokė P. Kriauciūnas. Jis kartais prasitardavo apie vieną kitą laikraštį, rašytoją, papasakodavo apie Petrą Arminą-Trupinėlį, paskaitydavo kai ką iš jo nebaigtos versti „Gražinos“. Patikimesnius mokinius pasikviesdavo į butą ir duodavo knygelių pasiskaityti. Atsimenu, ir man sykį pasiūlė: „Na, rinkis, ką nori — štai „Epikteto aforizmai“, filosofija, o čia graži pasakėlė.“ Aš, žinoma, pasirinkau „Epikteto aforizmus“, nors nežinojau, nei kas tas Epiktetas, nei kas tie aforizmai.

M. Gustaitis dėstė tikybą, ir neatsimenu, kad būtų ką papasakojęs iš literatūros. Mes nė nežinojome, kad ir jis pats poetas. Ir pas jį rinkdavomės į butą lietuvių mokinių choro dalyviai mokytis giesmių, kurias giedodavome per mokinių pamaldas. Mums patikdavo, kad mokytojai rusai Gustaitį vadindavo ne „ksiondz“, o „kunigas“.

Gerai neatsimenu, kada į mano sąmonę įkrito Maironio vardas. Vien atsimenu, kad mačiau jį patį, būdamas trečioje ar ketvirtoje klasėje. Jis sakė pamokslėlių per mokinių pamaldas. Kalbėjo kažką graudaus. Tais

AUTOBIOGRAFIJOS VIETOJE

laikais gimnazistai nešiodavo uniformas su nikelinėmis spindinčiomis sagomis. „Žiūrėkite,— kalbėjo Maironis,— gal tai jūsų tėvų, brolių ir seserų ašaros spindi.“ Daugiau iš to pamokslo neatsimenu nė vieno žodžio. Kažkodėl man atrodo, kad Maironio plaukai buvo šviesiai rusvi. Vėliau Maironį pamačiau tik po daugelio metų, pradėjęs dirbti Kauno universitete. Jis tada jau buvo širmas. Neatėjo man į galvą tą detalę patikrinti.

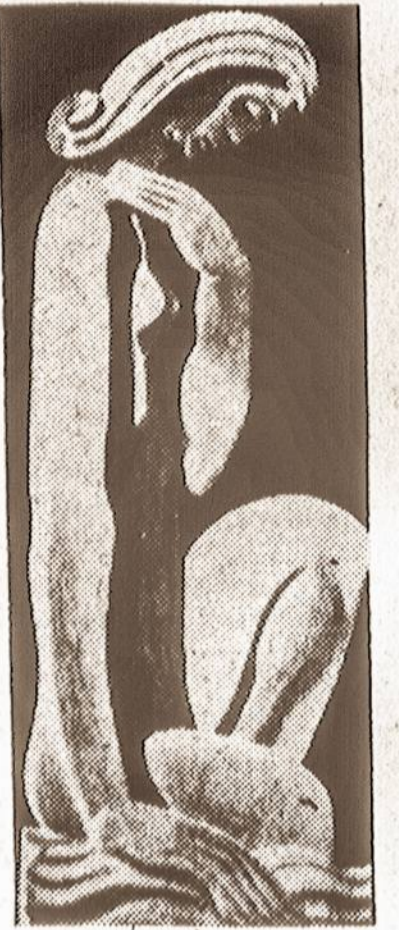
Baigęs Marijampolės gimnazijoje keturias klases, 1909 m. turėjau stoti į Seinų seminariją. Atsimenu, mano klasės draugas Petras Šalčius tarsi atkalbinėjo mane nuo to žingsnio. Rodosi, to pat pasikalbėjimo metu jis man parodė Maironio „Jaunąją Lietuvą“ ir kai ką iš jos paskaitė, bene „Jau slavai sukilo“. Knygelę aš įsigijau ir, važiuodamas namo, vežime godžiai ją skaičiau. Netrukus po to nusipirkau „Pavasario balsus“, paskui „Raseinių Magdę“, ir Maironis tvirtai įsisknijo mano vidaus pasaulyje.

1911 m. seiniškis „Saltinis“ išspausdino pirmąjį mano eilėraščių „Vai eičiau, aš eičiau“. Po to ėmė rodytis jų ir daugiau „Saltinyje“, „Draugijoje“, „Ateityje“. Tačiau tikru savo įvesdinimu į lietuvių literatūrą laikau pasirodymą pirmajame lietuvių literatūros žurnale — „Vaivorykštėje“ 1913 m. Žurnalo redaktorius Liudas Gira parašė man skatinantį laišką, nurodydamas, kad nuolatos reikia ieškoti naujų formų, naujų temų. Jis man patarė pasiskaityti Tjutčevo ir Feto poezijos. Šiuos autorius aš netrukus įsigijau, jie man patiko ir, tur būt, bent kiek bus paveikę mano tolimesnę kūrybą. Dar atsimenu, kad Tjutčevas padarė man įspūdžio daugiau savo eilėraščių turiniu, mintimis, o Fetas posmų struktūra, skambumu, ritmika. Labai man patiko ir Jurgio Baltrušaičio poezija. Pirmą sykį susipažinau su ja iš Ad. Jakšto straipsnio, išspausdinto „Draugijoje“ 1911 m. Įdėtas ten citatas išmoku atmintinai ir daugelį iš jų atsimenu po šiai dienai. Baltrušaičio rinkinius „Zemnyje stupeni“ ir „Gornaja tropa“ įsigijau vėliau, jau Petrograde, kur 1915—1917 m. studijavau dvasinėje akademijoje. Ten pat susipažinau su Vl. Solovjovo kūryba, su Viačeslavo Ivanovo knyga „Borozdy i meži“ ir A. Bielyj „Simvolizm“. Visos tos knygos, ypačiai V. Ivanovo, padarė man gilių įspūdį.

1917 m. vasarą pasitaikė man proga nuvažiuoti į Kaukazą ir vieną mėnesį praleisti Kislovodske. Dalį kelionės nuo Rybinsko (Kalinino) iki Caricyno (Stalino) atlikau laivu Volgos upe. Ir dabar dar gyvai atsimenu tos didžiulės upės vaizdus, ypač Žigulių kalnus. Bent kiek tai atspindi eilėraštyje „Rūsčios bangos“. Kaukazo įspūdžių temomis parašiau labai nedaug, vos keletą trumpučių eilėraščių. Dabar gailiuosi neįnaudojęs tų temų. Vėliau kalnai jau nedarė man tokio įspūdžio, kaip tada Darjalo tarpekis arba Kazbekas.

Su savo tų atostogų draugu Kislovodske apsigyvenome pas vieną lenkė, kuri turėjo dukterį, o dukte draugė ar giminaite. Mudu su bičiuliu laikėmės atokiai ir gan paslaptinai. Anksti atskeldavome, pasiimdavome termosą Narzanui ir grįždavome tik vėlai vakare nakvoti. Moterys spėliojo, kas mudu tokie būsią. Aš tada atrodžiau „artistiškai“: nešiojau ilgus plaukus, dėvėjau apglamžytą švarkelį, atlapus marškinius, ant nosies pensne juoduose rėmeliuose, juodu kaspinu prikabinatą prie liemenės sagos. Kartą, mums parėjus, šeiminkės dukte vartė gaidas. Kai aš, paėmęs lapą, paniūniavau melodiją, mergaitė labai nustebė ir nutarė, kad aš būsiąs muzikas, greičiausiai smuikininkas. Ji vien stebėjosi, kad aš nekeikiu Mocarto, Bacho ir kitų muzikos genijų. Reikia atsiminti, kad tai buvo revoliucinio sąjūdžio metai ne vien politiniame-visuomeniniame, bet ir kultūriniame gyvenime. Kelionės metu nuo Petrogrado iki Kislovodske traukiniuose ir garlaidvyje aš prisiklausiau iki valiai įnirtusių ginčų, beveik peštynių, įvairiausiomis temomis. Atsilapoję įžūliais veidais jaunuoliai futuristai ir kitoki naujojo meno šalininkai griovė muziejus, daužė Praksitelius ir Mikelandželus, degino Rafaelio madonas, vertė pasaulį aukštyn kojomis su visa jo senove. Vienas tokis „revoliucionierius“ lankydavosi ir pas mūsų šeiminkę. Dėvėjo jisai pilką eilutę, pats juodbruvus, plonais ūseliais, plepys. Moterys pašiepdamos vadindavo jį „Szary pan“ — pilkasis ponas. Vieną dieną randame savo šeiminkę su dukra veržkiančias, aimanuojančias. Giminaite nusišovė, nelaimingai įsimylėjus, kažkokį dailininką. „Szary pan“ visą tą istoriją žinojęs ir nelaimingajai nepadėjęs, jos nepaguodęs ir nuo tokio žingsnio nesulaikęs.

(Pabaiga sekančiame numeryje.)

JURATĖ...

ir... KASTYTIS

Skulpt. J. Dagle medžio darbai. Skulptoriui neseniai sukako 60 m. amžiaus. Gimęs Lietuvos kaime, mokslus baigęs Kaune, o dabar gyvena ir kuria Kanadoje.

BITĖS PAVARGO

Brazilijos žemės ūkio ministerijos atstovas pareiškė, kad Brazilijoje bitės pernelyg išvargę.

Mal, šios bitės į Braziliją atvežtos iš Europos, kur jos dirbdavo tik tris mėnesius per metus. Tuo tarpu čia jos iš esmės neturi kada pailsėti, nes gelės Brazilijoje žydi ištiesus metus. Specialistai dabar tyrinėja, kaip sureguliuoti Brazilijos bičių „darbo laiką“.

ZEMĖ SUKASI LĖCIAU

Dienų ir metų žiedai, rasti ant iškasamų koralų, padėjo nustatyti, kaip įvairiomis geologinėmis epochomis kito Žemės sukimosi greitis. Pasirodo, akmens anglies periode mūsų planeta apsisukdavo keletu sekundžių greičiau, negu dabar. Žemės sukimas pamažu lėtėja. Bet nėra ko baimintis, jog ateis diena, kada ji visai sustos (tada vienoje Žemės rutulio pusėje visą laiką būtų diena, kitoje — naktis). Jeigu taip ir atsitiks, tai ne ankščiau, kaip po keleto milijardų metų.

CHEMIKO ŽODYNAS

Chemijos terminų žodynas dabar turi apie du milijonus žodžių. Kaip skurdžiai, lyginant su šiuo kalbos turu, atrodo žodžių atsarga, kuria mes naudojame savo kasdieninėje kalboje, — nuo tūkstantčio iki dešimties tūkstantčių!

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

Antrosios lengvosios atletikos ir furbolo varžybos tarp Šiaurės Amerikos lietuvių ir ukrainiečių rinkinių ivyksta birželio 24 ir 25 dienomis Chicagoje.

Seštadienį, birželio 24 d. 2 val. p.p. bus atidarymo ceremonijos ir paradas. 2:30 val. p.p. ivyks tarpklubinės draugiškos jaunių rungtynės tarp Chicagos LFK Lituanicos ir Chicagos ukrainiečių. Nuo 4 iki 6 val. p.p. bus lengvosios atletikos varžybos, pirmoji dalis.

Sekmadienį, birželio 25 d. 1 val. p.p. bus lengvosios atletikos antroji dalis. 3 v.

p.p. lietuvių ir ukrainiečių vyrų rinkinių rungtynės.

Šios rūšies rungtynės pernai pradėjo ukrainiečiai, pakviesdami lietuvius. Praėjo labai draugiškai. Todėl šiomet lietuviai imasi iniciatyvos.

* Donecke lietuviai laimėjo jaunių krepšininčių rungtynes, nugalėdami visus priešininkus.

* Maskvoje bėgime Lietuva laimėjo trečią vietą. Mergaičių grupėje geriausiai pasizymėjo N. Sabaitė.

Humoreska...

RAMYBĖ JO PALAIKAMS

Mark Twaino draugas pasiskolino iš rašytojo didoką pinigų sumą ir pažadėjo ją gražinti vėliausiai po mėnesio, jei pats per tą laiką tik nenumirs.

Praėjo mėnuo, o žmogus skolos negrąžina. Tada Mark Twain išspausdino laikraštyje tokį skelbimą:

"Su dideliu liūdesiu pranešu visiems savo draugams, kad vakar mirė Harry Dankenas. Jis buvo iš manęs pasiskolinęs 500 dolerių ir pažadėjęs gražinti po mėnesio, jei per tą laikotarpį tik nenumirs. Kadangi mano draugas visuomet tesėdavo savo žodį, tai negali būti jokio šabejonės, kad jis dar galėtų būti gyvųjų tarpe. Ramybė jo palaikams!"

Visas miestas kvatojosi, kai Mark Twain šitaip atgavo savo pinigus.

— Tad iki dugno, gerbiamieji!

- Tėveli, ar reikia užleisti vietą šiai moteriškei?

Bučiuoti šunis pavojinga. -- Kodėl? -- Mano kaimynė Margių pabučiavo ir rytojaus dieną šuo padvėsė.

Susibarė vaikai. Jonas Juozui -- Tu asilas, Juozas Jonui -- tu dar didesnis asilas. Išgirdęs tėvas -- išsižeidė -- Vaikai, juk gi aš esu judviejų tėvas! Taip tėvų dienoje vaikai pasikalbėjo ir gavo tėvo išminties.

C. A. Voket

(Vokietaitis)

41-40 74th Street Jackson Heights, N.Y.

Tel. NEWton 9-6620

Skaniausia lietuviška duona gaunama

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADZIUNAS, Sav.

PYRAGAI VEDYBINIAMS IR KITOKIEMS POKYLIAMS

Pristatome į namus prašome telefonuoti: STagg 2-5938

36-40 Stagg Street Brooklyn 6, N. Y.

T H E

Arlington

ONA IR JONAS VALAIČIAI Savininkai

Restaurant

385 Arlington Avenue, Brooklyn 8, N. Y.

Tel. TAYlor 7-9842

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 Mt. Vernon Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Koplyčia laidotuviams Tel. EVERgreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Tel. STagg 2-5043

JUOZO GARŠVOS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

231 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas: EVERgreen 8-9770

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

8 PAGRINDAI, KODĖL PODAROGIFTS, INC. PRITRAUKIA TŪKSTANČIUS MŪSŲ KLIENTŲ, KURIE SIUNČIA

DOVANAS į USSR

1. Jiem nereikia gaišti laiko, superkant ir nešant siuntinius į persiuntimo įstaigas.
2. Jie neturi spėlioti dydžių ar spalvų.
3. Jie sutaupo visus muitus, įpakavimo ir persiuntimo mokesčius.
4. Jie pasirenka ypatingą dovaną: automobilį, motocyklą, televizijos priimtuvą, radijo aparatą, šaldytuvą arba
5. Jie išgyja PREKIŲ PIRKIMO ORDERĮ, su kuriuo jų giminės jiems patinkamas prekes gali išgyti Vnešposyltorg'o

DOLERIŲ KRAUTUVĖSE

6. Jų giminės gali išgyti maisto produktų audeklų, drabužių ir avalynės, tinkančius jų skoniui ir pritaikintus.
7. Jie taupo laiką, nes tuo atveju nėra gabenimo per Atlantą.
8. Jie sutaupo pinigų, nes DOLERIŲ-KRAUTUVĖSE prekės yra labai žemomis kainomis.

Aplankykite mūsų Parodinę Salę New Yorke!

Siųskite savo užsakymus ar klausimus į

PODAROGIFTS, Inc.

(Vienintėis Dovanų atstovas JAV-se)

220 Park Ave. South (corner 18th Street) New York, N.Y. 10003 Tel. 212-228-9547

arba į prie jo prisijungusias firmas:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

Tel.: 215 WA 5-3455

arba į bet kurį jų skyrių.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

1530 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11216

Tel.: 212 IN 7-5522

arba į bet kurį jų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 West 45 St., New York, N.Y. 10036

Tel.: 212 CI 5-7905

arba į bet kurį jų skyrių.

VIENYBĖ

* KUN. AUGUSTINAS STEIGVILA, Buenos Aires einančio katalikų laikraščio Laikas redaktorius, yra atvykęs porai mėnesių į Ameriką. Šiuo metu jisai vieši New Yorke ir susipažįsta su vietos lietuvių gyvenimu bei lanko įdomesnes miesto vietas.

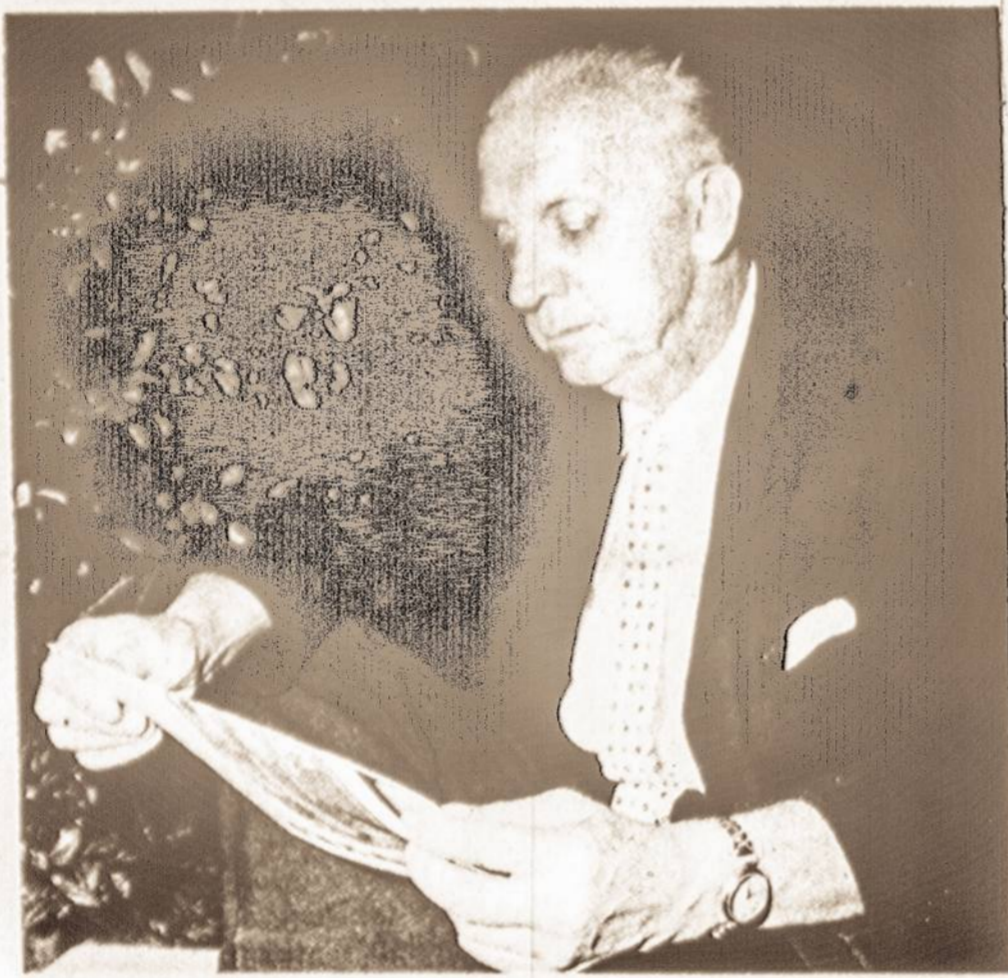
* PRANĖ LAPIENĖ su dukra Nele porai savaitių išvyko į Montrealio Pasaulinę parodą.

* SAULIUS ŠIMOLIŪNAS, jaunosios kartos veikėjas, susituokė su Dalia Juknevičiūte-Mackuviene.

* JUOZAS STILSONAS, spaudos ir visuomenės veikėjas, 5 metų mirimo sukakties proga prisimintas jo bičiulių iš LDD 7 kuopos ir LSS 19 kuopos, kurie per Decoration Day aplankė jo kapą Cypress Hills kapinėse ir padėjo gėlių. Ta proga buvo aplankyti O. Jakštienės ir dainininko Prano Stankūno kapai. Vakare Bručo salėje įvyko trumpa akademijs. Pagrindinę kalbą pasakė J. Bulvydas, prisiminęs Juozo Stilsono veiklą. Programai vadovavo LDD 7 kuopos valdybos pirmininkė Bronė Spūdienė.

* ELZBIETA JAKAITIENĖ, viepybtetė, sulaukusi 70 metų amžiaus, mirė birželio 9 d. nuo širdies smūgio, Memorial ligoninėje, Flushing, N. Y. Gillame nullūdime liko vyras J. Jakaitis, dukra Albina Cirka, anūkės Barbara ir Diane, 4 proanūkai, taip pat du broliai Lietuvoje ir sesuo Marytė Peironienė Amerikoje. Laidotuvėmis rūpinasi Aromiskio Funeral Home Brooklyne. Vienybėčiui J. Jakaičiui reišklama giliausią užuojautą.

* FRANK J. SEŠTOKAS, Vienybės skaitytojas ir rėmėjas St. Petersburg Floridoje, siūncia linkėjimų iš Montrealio expo 67.

ARTISTAS STASYS PILKA, kaip pranešama iš Chicago, sunkiai susirgęs ir paguldytas ligoninėje. Nuotraukoje jis matomas vieno apsilankymo metu Vienybėje.

* SLA PIRMININKAS POVILAS DARGIS pagerbė tos organizacijos nare. SLA 104 kp. išdininke, Albiną Mačiulienę. Jai buvo iteiktas medalis.

* PREL. PAULIŪS MARCINKUS, praleidęs atostogas Amerikoje, grįžo į Romą. Jisai dirba Vatikano diplomatinėje tarnyboje.

* REIKALINGAS prižiūrėtojas 20 šeimu namui. Apsildomas allejumi. Galį dirbti ir kitur. Kreipiamasi šiuo telefonu: 335-0788.

Naujas komitetas Lietuvos Nepriklausomybės sukakčiai paminėti

Lithuanian Finance Committee vardu New Yorke isteigtas komitetas ruošis Lietuvos nepriklausomybės 50-ties metų sukakčiai paminėti sekančiais metais. VLIKO pavedimu, įeina prel. Jonas Balkūnas ir Petras Minkūnas. Iš Lietuvos Laisvės komiteto - Antanas Reventas ir Vytautas Banelis; iš Pasaulio Lietuvių Bendruomenės - Domas Penkas ir Henrikas Miklas.

Šio komiteto prezidiumą sudaro: prel. Jonas Balkūnas - pirm., D. Penikas - vicepirm., Petras Minkūnas - išdininkas.

Eltos informacijos tarnyboje: Romas Kezys ir An-

tanas V. Sniečkus - VLIKO atstovai; dr. Jonas Puzinas ir Vyt. Vaitiekūnas - Lietuvos Laisvės Komiteto atstovai; Gintautas Sabataitis S. J. ir Emilija Čekienė - Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovai. Komiteto adresas: 29 W. 57th Street, 10 fl., New York, N. Y.

IŠNUOMOJAMAS trijų kambarių butas, naujai, moderniškai išdekoruotas, Brooklyno Flatbush rajone, netoli krautuvų ir susisiekimo. Telefonuoti: BR 2-8492, arba DI 5-8402.

BRONĖ SPŪDIENĖ, LDD 7 kuopos pirm., kalba prie Juozo Stilsono kapo jo 5 metų mirimo sukaktį prisimenant Cypress Hill kapinėse gegužės 30 d. Prie paminklo velionio našlė Natalija Stilsonienė, artimieji ir draugai iš LDD 7 kuopos ir LSS 19 kuopos. Prie kapo kalbėjo ir adv. S. Bredes, Jr.

S. Narkėliūnaitės nuotrauka

PAKEITIMAI LIETUVIŲ PARAPIJOSE BROOKLYNE

Įgūs metus Apreiškimo parapijoje klebonavęs kun. Norbertas Pakalnis Brooklyno vyskupo paskirtas klebonu emeritu. Jis gimęs 1888 m. spalio 29 d. Aukštaitijoje. Mokėsi Liepojoje, Rygoje, Maskvoje, Loyolos universitete Amerikoje ir Oxforde Anglijoje. Jungtinėse Valstybėse gyvena nuo 1915 m.

Kun. Juozas A. Aleksūnas, ilgametis Angelių karalienės par. klebonas, paskirtas Apreiškimo parapijos klebonu. Kun. Antanas Petrauskas, šv. Jurgio par. klebonas, paskirtas Angelių karalienės par. klebonu, o šv. Jurgio par. klebonu paskirtas kun. Bruno J. Kruzas, buvęs Apreiškimo parapijos vikaras.

Kun. Pakalnis, mokslo vyras, didis patriotas, dabar turės progos daugiau laiko pašvęsti visuomeniniam lietuvių darbui. O gal net ir savo spalvingo gyvenimo įspūdžius parašys. Jam parapijos draugijos suruošė išleistuves. Programai vadovavo jaunų vyrų dr. Jos pirm. p. Price. Dalyvavo per 100 draugijų atstovų ir artimųjų.

Kun. klebonas Aleksūnas turės atlikti didelį darbą - statyti užplanuotą didelę Apreiškimo parapijos salę. Vien bingo parengimams parapija, kun. Kruzai vadovaujant: Grand Paradise salėi išmokėdavo apie \$10,000, parapijai per metus atnešdavo iki \$20,000 pelno. Kun. Kleb. Petrauskas randa naujai atremontuotą Angelių kar. par. bažnyčią ir salę. Kun. Kruzas turės gerai pasitempti ir savo biznieriškumą gabumus panaudoti mažiausioje ir neturtingiausioje, bet geografiniai geroje vietoje, šv. Jurgio parapijoje central Brooklyne. Kaip amerikietis lietuvis, jis galės daugiau gauti paramos iš kitataučių.

(JV)

Klebonas kun. Norbertas Pakalnis

J. TYSLIAVA

RANKOSE

"VAGOS" leidyklos Vilniuje išleista Juozo Tysliavos poezijos rinktinė, kurią Vienybėje galima gauti už \$2.50.